

Пейо Яворов

Нашата народност е
обградена от всички страни

Когато легионите на императора Тита шурмуваха ерусалимските стени, еврейските първенци спореха в Синедриона мъжки ли са ангелите, или женски. Когато свещеният град бе превзет и запален от четири страни, спорът бе взел вече твърде остър край: „славните израилски мъже“ се налагаха един друг с юмуци. И римските легионери, които ги намериха накуп, можаха да възврат мир помежду им само като им изсекоха главите...

Може би никога нашите македонски работи не са правили на външния наблюдател по-жалко впечатление – никога, като днес. Защото кога други път Македония е преживявала наглед по-безизходно усложнение на положението?

Българското общество всеки ден е изненадвано от по-нови и по-нови вести за съкрушителни катастрофи в братската страна. Те не престават – напротив, те идват с измерена редовност, тия гръмотевични вести – днес от север, утре от юг, за да ги очакваме на третия ден от изток и запад. Нашата народност поради своето нещастие, че се нарича българска, е обсадена в Македония от всички страни. Ние се борехме срещу турци. Нашата бъдеща автономия уплаши гърци и сърби – и те се явиха на помощ за изстребването ни от лицето на земята. Ние се борим срещу три врага. Нашата освободителна кауза поради растящите симпатии на хуманния свят клони към решителен край. Това уплаши и Австрия, тая ненаситна ламя на Балканите. Днес ние вече чуваме за шпионската роля на австрийския консул в Битоля. А утре ще чуем и за албански чети, който австрийското злато ще изпрати да помогнат на турци, гърци и сърби. Това вижда и знае българското общество.

И то – което е целият свободен български народ – с трепетно внимание следи реформения въпрос, Ревелската среща, която може би ще излъже всички надежди, го кара да се оглежда тревожно: кои са ония, които ще водят по-нататък македонското население към самоотбрана и свобода? И тук именно българското общество, което въпреки своята близост си остава външен наблюдател, ще получи едно впечатление – жалко като никога досега. Когато легионите на императора Тита шурмуваха ерусалимските стени, еврейските първенци спореха в Синедриона мъжки ли са ангелите, или женски...

Това е между тия, които до вчера задружно водеха народа – между същите, които се считат призвани да го водят и занаяпред. Това е отклонението на някои революционни групи от непосредствените задачи, които ни задава действителността. В тия критически времена пустозвонката фраза замести трезвата мисъл, куршумът из засада се въздигна в

принцип, изтребването на ония, от чието име работим, се тръби и подчертава като незапятнимо светъл идеал. Липсата на най-елементарно съзнание за патриотически и човешки дълг – ето кое потвърждава „израждането“, констатирано тъкмо от хората, които излязоха да го засвидетелствуват чрез делата си.

И организацията биде принудена да направи една ампутация, колкото необходима, толкова и навременна: тя отрязва на момент от себе си няколко района, за да уедини в тях заблудените свои довчерашни работници. Само така ще се опомнят Те – и сами ще произнесат своята най-справедлива присъда. Организацията не спря на полумярка. Тя се озърна в своите собствени редове и намери пречистването им належаще. Лица, развратени от неуредиците в миналото и негодни за работа, дето е нужна най-голяма дисциплина и порядък, се озоваха във от революционния кадър. И те се групираха като обикновени наемници, които чакат на пазара някой господар. Но организацията е здрава скала и който ги наеме, може да бъде отнапред сигурен, че ще си строши главата заедно с тях. Нам едно е мъчно: мъчно ни е за лошото впечатление, което получава от всичко това българското общество. От едно се боим ние: боим се от оная апатия, която неминуемо следва разочарованието на българския народ в революционните сили, неговите дълбоки симпатии към еднокръвния народ зад Рила са несъмнени, но той трябва да се проникне още и от съзнанието, че неговата помощ е необходима.

Организацията трябва да се лекува от много вътрешни недъзи, фатален резултат на миналото; тя се лекува. Организацията същевременно трябва да отблъсне толкова съкрушителни атаки, идящи от четири страни, и да отвърне на ударите с удари; тя се приготвява. Организацията, значи, трябва да носи целия надмощен товар на освободителното дело без колебание и отдиш – и тя е в право да се обърне към обществото за признание и съдействие.

Нека българският народ заговори като праведен съдия между ония, които вечно спорят и може би твърде малко работят. Нека той се постави още между националните интереси и хамлетовщината на официална България. И преди всичко нека повярва, че ако съумее да се постави на висотата на своите интереси и длъжности, той може да изиграе една велика роля в разрешението на македонския въпрос.

София, в. „Илинден“, 16 юни 1908 г.

Нашата народност е обградена от всички страни

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Христо Ценов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7229>]